

Tục lệ lì xì đầu năm mới đậm nét văn hóa Việt

Tết Nguyên đán vốn được coi là nét văn hóa đặc sắc của người Việt Nam nói riêng và nhiều dân tộc châu Á nói chung.

(Hình minh họa nguồn internet)

được nghỉ học, được đi chợ, được mặc áo mới và nhất là chúng được mừng tuổi bằng tiền trong phong bao đỏ chót.

Xuân về, khi người lớn tất bật lo cho cái Tết thì sung sướng nhất vẫn là lũ trẻ. Dù là quê nghèo hay nơi phố thị, Tết vẫn là điều gì đó để chúng háo hức mong chờ.

Phong bao nhỏ, ý nghĩa lớn

Ngày Tết trẻ con

Không biết từ bao giờ tục mừng tuổi đầu năm ra đời để rồi lưu truyền từ năm này sang năm khác và đến giờ vẫn được gìn giữ. Trong những ngày Tết, mọi người đến nhà những người mình yêu quý để thăm hỏi và chúc Tết đồng thời không quên mừng tuổi (lì xì) khi gặp trẻ em hay những người cao tuổi. Mừng tuổi đầu năm như một lời chúc may mắn, sức khỏe và sung túc.

Lì xì là những phong bao màu đỏ bên trong chứa tiền mới, gọi là tiền may mắn. Phong bao tượng trưng cho sự kín đáo, không muốn có sự so bì dẫn đến chuyện xích mích, không vui trong ngày Tết.

Phong bao mừng tuổi còn tượng trưng cho tài lộc, nhiều người nhận được hay cho đi càng nhiều bao lì xì thì càng tin rằng mình đã phát tài phát lộc...

Sáng mùng Một là thời điểm thích hợp nhất để mừng tuổi. Tất cả con cháu trong gia đình tụ họp lại để chúc thọ ông bà, cha mẹ. Ý nghĩa chính không nằm ở "tiền" mà quan trọng là ở thông điệp, con cháu chúc ông bà bách niên giai lão, ông bà mong con cháu làm ăn phát đạt, ăn nên làm ra, trẻ em thì hay ăn chóng lớn... Vì thế, tiền lì xì thường là những món tiền nhỏ nhưng gồm cả tiền lẻ và tiền chẵn.

Những đứa trẻ "ngây thơ và sung sướng" nhận những phong bao mừng tuổi, với những đồng tiền đầu tiên chúng có quyền "chủ sở hữu" trong đời. Nhưng đáng buồn, ngay cả người lớn chúng ta cũng liệu có tránh khỏi sự "ngây thơ sung sướng" khi đưa những phong bao đó trong ngày mùng Một đầu năm?

Đừng để trẻ "thực dụng"

Câu chuyện tiền mừng tuổi đẹp và ý nghĩa là vậy, nhưng xung quanh đó cũng đã có không ít những câu chuyện dở khóc dở cười...

Đang mãi chơi cùng chúng bạn ở đầu ngõ, thấy khách đến nhà chơi, cu Bil nhà anh Nguyễn Văn Hữu ở Duy Tiên – Hà Nam chạy luôn về nhà lễ phép chào khách. Tuy nhiên cu cậu không chạy ra ngoài chơi tiếp mà cứ đứng lì ở đó.

Anh Hữu biết tính con nên đã bảo ra ngoài chơi, cu cậu nhất định không ra. Người khách thấy vậy bèn rút tiền trong ví ra mừng tuổi cho Bil. Nhưng không may trong ví toàn tờ tiền to, lục mãi mới thấy được tờ 20.000 đồng mừng tuổi cho cu Bil và không quên chúc con hay ăn chóng lớn, học giỏi.

Bất ngờ cu Bil chỉ vào ví của vị khách nói rằng “cháu thích tờ đỏ kia cơ bác ạ” hóa ra tờ đỏ chính là tờ 200.000 đồng. Anh Hữu ngượng chín người vội vàng kéo con ra ngoài chơi.

Một chuyện khác cũng bi hài không kém. Vợ chồng chị Huyền ở Hoàn Kiếm Hà Nội về Thái Nguyên ăn Tết, sáng mùng Một Tết cả nhà đang bận rộn chuẩn bị mâm cơm thấp hương tổ tiên. Bỗng nhiên cô cháu gái (con chị chồng vừa cùng với bố mẹ sang chúc Tết ông bà) nói to: “Mợ Huyền ơi mẹ cháu bảo sang đây sẽ được mợ mừng tuổi đây.”

Vì là dâu mới nên chị Huyền cuống cuống đứng lên vội vàng vào lấy phong bao lì xì đã chuẩn bị sẵn đưa cho cô cháu và đỡ lời: "Mợ quên mất, chúc cháu năm mới ngoan và hay ăn chóng lớn nhé." Lúc này người chị chồng mặt đỏ tía tai vội vàng mắng con rồi cười chổng chế nói: “Không có chuyện đó đâu, tính con bé nó thế đấy, hay phịa chuyện.”

Ngày nay, trẻ em biết được giá trị của đồng tiền khá sớm cũng bởi do trẻ nhỏ ngày càng được tiếp xúc nhiều với đồng tiền hơn như bố mẹ cho trẻ tiền ăn quà sáng, tiền mua truyện sách, tiền lì xì... Ngay cả những đứa trẻ mới được 3,4 tuổi cũng đã biết: “Cháu thích tờ polyme hơn.” hoặc cũng không ít những đứa trẻ bóc phong bao lì xì ra khi thì với vẻ mặt vui mừng, phấn khởi vì được mừng đồng tiền to, lúc thì bóc lì xì ra và thái độ không

hồ hỏi, tiu nghiũ với món tiền mừng tuổi đó.

Chị Minh Ngọc, giáo viên Trường phổ thông trung học Lý Nhân – Hà Nam tâm sự, lì xì cho con trẻ là chuyện không hề nhỏ bởi tất cả những ứng xử của người lớn đều ảnh hưởng đến trẻ.

Chị Ngọc cho biết thêm, một đứa trẻ 3-4 tuổi biết chọn đồng tiền to, tiền nhỏ để đòi hỏi không phải do chúng biết được giá trị thực của đồng tiền mà điều đó phần lớn do bố mẹ nhiều khi chỉ nghĩ là trêu đùa nhưng đã vô tình dạy đứa trẻ. Đơn giản như khi cha mẹ nói vui, tán tếu: “Con bảo chú là cháu thích tờ kia cơ”, “Con chọn tờ màu xanh đi”... thế là lần sau nếu ai đưa tiền, đứa bé đều chọn tờ tiền đó.

“Để dạy trẻ hiểu ý nghĩa của việc nhận tiền lì xì đầu năm phải bắt đầu từ cả 2 phía, người cho và người nhận,” chị Ngọc nhấn mạnh.

Theo các nhà giáo dục học, cha mẹ nên dạy trẻ tiêu tiền cũng như hiểu được giá trị của tiền ngay từ khi trẻ biết cầm những đồng tiền đầu tiên trong đời. Vì nhiều trẻ sau khi nhận được tiền lì xì, đã dùng nó vào những việc vô bổ như chơi điện tử, mua đồ chơi, tiêu phung phí và những đồng tiền lì xì khi đó lại có thể làm hư trẻ.

Việc cha mẹ quản lý số tiền mừng tuổi cho trẻ là cần thiết nhưng cần thiết phải có sự thỏa thuận, đồng ý từ trẻ. Cha mẹ phải hướng dẫn trẻ tiêu tiền vào những việc phục vụ cho học tập hoặc những mục đích chính đáng cho trẻ. Qua việc giáo dục trẻ cách tiêu tiền, cha mẹ có thể dạy dỗ con cái biết quý trọng đồng tiền được làm ra từ sức lao động, biết trân trọng những giá trị tinh thần từ phong tục mừng tuổi đầu năm.

Chiếc bao lì xì là chuyện nhỏ, nhưng ý nghĩa lớn. Nó chứa rất nhiều thông điệp, nhắn nhủ của người lớn với trẻ em. Ai mừng tuổi mà không căn dặn, chúc tụng vài câu. Và tuổi thơ mỗi người đều lưu giữ ấn tượng rất đậm về chiếc phong bao nhỏ xinh ngày Tết này./.

Nguồn: <http://baodautu.vn/tuc-le-li-xi-dau-nam-moi-dam-net-van-hoa-viet.html-12209>

Báo Trung Quốc viết về tục lì xì ngày Tết của người Việt

Zing.vn Lì xì lấy hên trong ngày Tết là phong tục lâu đời của người Việt, nhưng tục lệ này đã có nhiều thay đổi trong cuộc sống hiện đại, Tân Hoa xã ghi nhận.

Một điểm bán các phong bao lì xì và vật trang trí ngày Tết ở Hà Nội. Ảnh: AFP

Bé Nguyen Chi Mai, 11 tuổi, hiện là học sinh lớp 6 tại một trường cấp 2 ở quận Bình Thạnh, TP HCM. Như bao trẻ em khác, bé rất háo hức chờ nhận lì xì từ bố mẹ trong ngày Tết. "Bố, mẹ và các cô chú thường lì xì cho con vào những ngày Tết từ khi con còn nhỏ. Con không để ý đến số tiền bên trong, mà con thích những lời chúc của mọi người khi lì xì nhiều hơn", bé Chi Mai nói trên Tân Hoa xã.

Ông bà của bé Mai năm nay khoảng 80 tuổi. Đối với họ, những ngày Tết xưa không chỉ là dịp đoàn viên của cả gia đình mà còn là dịp trẻ nhỏ được nhận nhiều quà nhất. Đó là quần áo mới, bánh kẹo, nước ngọt, đồ chơi... Một phần không thể thiếu mà trẻ con luôn mong đợi nhất chính là tiền mừng tuổi của người lớn.

Hãng thông tấn Trung Quốc ghi nhận, người Việt thường đặt tiền vào những phong bao để mừng tuổi người già và lì xì cho trẻ em vào ngày mùng 1 Tết. Phong bao có thể trang trí bằng nhiều hình vẽ khác nhau, nhưng chủ yếu màu đỏ vì biểu thị cho sự may mắn. "Trước khi nhận lì xì, con luôn chúc Tết người lớn có một năm mới nhiều sức khỏe, hạnh phúc, sống lâu trăm tuổi và làm ăn phát tài", bé Chi Mai nói.

Ngày nay, loại tiền trong phong bao có thể là ngoại tệ như USD, hoặc những tờ tiền có in hình các con giáp trong năm âm lịch tương ứng. Giá trị của tiền lì xì vốn chỉ mang tính tượng trưng, với ý nghĩa mong muốn người nhận sẽ gặp nhiều may mắn trong năm mới. Tuy nhiên, điều này đã dần thay đổi trong cuộc sống hiện đại.

Ông Vương Liem, hội viên Hội người cao tuổi TP HCM, cho rằng nhiều người lợi dụng tiền lì xì như một hình thức hối lộ. "Một số người bỏ vào

phong bao số tiền rất lớn, thậm chí cả ngoại tệ, khiến việc lì xì đánh mất ý nghĩa so với trước đây".

Ông Liem cho rằng, tình trạng này xuất phát một phần từ người nhận ngày càng để tâm đến số tiền bên trong hơn là giá trị tinh thần và ý nghĩa may mắn của nó. "Vậy nên một phong tục truyền thống tốt đẹp bỗng trở thành gánh nặng đối với nhiều người", ông Liem than thở.

My Linh, một cô giáo 30 tuổi, nói tiền lì xì ngày nay có thể trở thành con dao hai lưỡi đối với việc giáo dục trẻ em. "Nếu người lớn lì xì đúng cách, chỉ tặng một số tiền tượng trưng nhưng luôn chúc Tết cho các em bằng những câu chúc ý nghĩa thì bọn trẻ vẫn vui. Ngược lại, trẻ em có thể sẽ chỉ quan tâm đến số tiền mà phớt lờ ý nghĩa thực sự của nó. Việc này sẽ ảnh hưởng xấu đến sự trưởng thành của trẻ". Do vậy, cô My Linh luôn giữ quan điểm chỉ bỏ 5.000 đồng vào mỗi phong bao lì xì.

Nguồn: <http://news.zing.vn/Bao-Trung-Quoc-viet-ve-tuc-li-xi-ngay-Tet-cua-nguoi-Viet-post511208.html>

Vì sao có tục "lì xì" đầu năm ?

Mai Phương - Đồng Bích Dũng | 12/02/15 15:32

"Lì xì" đầu năm là một phong tục truyền thống, một nét đẹp văn hóa của người phương Đông với mong muốn mang lại nhiều may mắn cho mọi người trong năm mới.

Tục "lì xì" là một phần đậm đà của phong vị Tết Việt Nam, đặc biệt đối với trẻ con, khiến trẻ nhớ tới Tết như một thời điểm mở đầu năm mới.

Tục lì xì có khá nhiều nguồn gốc khác nhau. Nhưng ở Việt Nam, tục lì xì làm tăng thêm nét đẹp Tết Việt, đặc biệt đối với trẻ con, chúng háo hức, chờ đợi đến ngày Tết không chỉ vì là khởi đầu năm mới may mắn, hạnh phúc mà còn mong chờ được ông bà, bố mẹ, anh chị lì xì đầu năm.

Hàng năm, cứ vào sáng mùng một Tết Nguyên đán, con cháu trong nhà lần lượt nói lời chúc tết, chúc thọ và tặng quà hoặc lì xì tiền cho ông bà, cha mẹ mình. Sau đó, con cháu được ông bà, cha mẹ lì xì lại một phong bao màu đỏ, bên trong đựng một ít tiền gọi là lấy hên và mang lại niềm vui trong ngày đầu năm mới. Không chỉ người lớn mừng tuổi con cháu, mà trước đây theo cổ truyền, con cháu phải mừng tuổi ông bà trước.

Trẻ con vui mừng khi được người lớn lì xì đầu năm mới.

Tới nay, tục lì xì đã trở thành nét đẹp truyền thống đối với mỗi con người Việt Nam. Ông bà, cha mẹ, chú bác, cô dì, cậu mợ lì xì lớp cháu, con; khách tới nhà ai chúc Tết lì xì trẻ con của nhà đó; hoặc chủ nhà đón khách tới chúc Tết lì xì trẻ em đi theo khách.

Ý nghĩa chính không nằm ở "tiền" mà quan trọng là lòng mong ước cầu chúc các cháu hay ăn chóng lớn, vui chơi, học hành tấn tới, còn phong bì nặng nhẹ nhiều ít (tiền) không phải là điều đáng để tâm lắm.

Phong bao lì xì mang nhiều ý nghĩa tốt đẹp. Phong bao tượng trưng cho sự kín đáo, không muốn có sự so bì dẫn đến chuyện xích mích, không vui trong ngày tết.

Nguồn:<http://thegioitre.vn/Song-tre/Thu-gian/Vi-sao-co-tuc-li-xi-dau-nam-post11196.html>

www.vietnamvanhien.net